raadsvoorstel

Agendapunt 2023, nr. XI-pm
Zaaknummer 2220306
Te behandelen door E.S.F. Schepers-Janssen

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling Fijnder

Aan de raad,

Inleiding
Fijnder, Werkleerbedrijf Oost-Achterhoek voert in het kader van Gemeenschappelijke regeling Fijnder de taken uit op het gebied van Werk en Inkomen voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenschappelijke regeling is een collegeregeling.
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd en op grond daarvan moet de Gemeenschappelijke regeling Fijnder uiterlijk per 1 juli 2024 worden gewijzigd. Op 12 oktober hebben wij de Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Fijnder ontvangen met het verzoek om deze aan u voor te leggen. U wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen binnen acht weken, derhalve tot 7 december 2023.

Voorstel
Geen zienswijze in te brengen op de Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Fijnder.

Relatie met (huidig) beleid
--

Beoogd(e) effect(en)
Met de vaststelling van een gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Fijnder vóór 1 juli 2024 wordt voldaan aan wettelijke plicht om de huidige Gemeenschappelijke regeling Fijnder aan te passen aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regeling, die sinds 1 juli 2022 van kracht is.

Argumenten

De Ontwerp gemeenschappelijk regeling Fijnder doet recht aan de doelen van de gewijzigde Wgr
De wetswijziging van 1 juli 2022 heeft tot doel de democratische legitimatie en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd te versterken. De wetswijziging heeft tot gevolg dat de Gemeenschappelijke regeling Fijnder op de volgende onderwerpen moet worden aangepast:
A. Aanscherping afspraken uittreding (artikel 9 lid 1 Wgr);
B. Zienswijze procedure (artikel 10 lid 5 en 6 Wgr);
C. Inspraak/ Participatie (artikel 10 lid 7 en 8 Wgr);
D. Evaluatie (artikel 11a Wgr);
E. Actieve informatieplicht (artikel 17 lid 2 en 3 Wgr);
F. Gemeenschappelijke raadscommissie (artikel 24a Wgr);
G. Data planning- en control-cyclus (artikel 34 lid 2, artikel 34b en artikel 35 lid 1 Wgr).

Aanscherping afspraken uittreding (artikel 9 lid 1 Wgr);
In de gewijzigde Wgr is in artikel 9 lid 1 vastgelegd dat de GR bepalingen bevat omtrent de voorwaarden inzake wijziging, opheffing en toetreding, uittreding en de gevolgen van uittreding (onder

andere de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon en de deelnemende gemeenten). In de huidige GR zijn de procedure en de gevolgen van uittreding op hoofdlijnen beschreven. In de Ontwerp GR Fijnder zijn hiervoor bepalingen opgenomen in de artikelen 43 tot en met 51.
Het uitgangspunt van samenwerking in een gemeenschappelijke regeling is dat iedere deelnemer eenzijdig kan besluiten om de samenwerking te beëindigen en uit de gemeenschappelijke regeling te treden. Daar staat echter tegenover, zo bepaalt art 46 – kort samengevat- dat de uittredende partij alle frictie- en desintegratiekosten aan Fijnder moet vergoeden. De aanscherping van de afspraken bij uittreding zijn wenselijk zeker bij deze 'kleine' GR, want de (financiële) consequenties bij uittreding van één van de drie deelnemers, zijn relatief groot.
De aan de ontwerpregeling toegevoegde uittredingsbepalingen zijn erop gericht om te komen tot een door het algemeen bestuur vastgesteld uittredingsplan. Een plan dat het resultaat is van een proces waarin alle relevante belangen zijn afgewogen en dat alle condities bevat voor de uittreding. Als gevolg van een uittreding kan een situatie ontstaan, waarbij voortzetting van de gemeenschappelijke regeling niet langer reëel meer is. In die situatie regelt artikel 43 van de ontwerpregeling dat onder bepaalde voorwaarden er geen sprake is van uittreding, maar van opheffing van de gemeenschappelijke regeling, bedoeld in artikel 52.

Zienswijze procedure (artikel 10 lid 5 en 6 Wgr);
In de gewijzigde Wgr is de verplichting opgenomen om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over besluiten, waarop het bestuur van de gemeenschappelijke regeling (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter) een zienswijze aan de raden vraagt. Het dagelijks bestuur moet gemotiveerd en schriftelijk reageren op de zienswijze. Daarmee moet worden voorkomen dat zienswijzen ongemotiveerd genegeerd worden. Het is overigens niet verplicht om besluiten aan te wijzen waarop zienswijzen kunnen worden ingebracht, maar dan moet in de ontwerpregeling tot uitdrukking worden gebracht dat daarvan is afgezien. Dit is tot uitdrukking gebracht in artikel 13a, 18a en 20a van de regeling. De zienswijzeprocedure rondom de begroting(swijzigingen) blijft onverminderd van kracht en is openomen in artikel 31 van de ontwerpregeling. Daarnaast opereert Fijnder binnen de algemeen verbindende voorschriften ten aanzien van de aan Fijnder gedelegeerde bevoegdheden, die opgenomen zijn in de verordening sociaal domein van de drie individuele gemeenten. Besluitvorming hierover vindt al plaats door de gemeenteraden. Tenslotte biedt artikel 13a het algemeen bestuur de mogelijkheid om de zienswijze van de raden te vragen over besluiten van verstrekkende politieke of financiële aard die buiten deze algemeen verbindend verklaarde voorschriften vallen. Het kan zijn dat u als raad wel wil vastleggen over welke besluiten het algemeen bestuur de raden om een zienswijze moet vragen. Als dat het geval is, kunt u dit in een zienswijze op deze ontwerpregeling aangeven.

Inspraak / Participatie
In de gewijzigde Wgr is in artikel 10 lid 7 vastgelegd dat de GR bepalingen bevat over de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid worden betrokken.
Het is ook mogelijk om de inspraak via de gemeenteraden te laten verlopen. Wat betreft de doelgroep van de Participatiewet is participatie nadrukkelijk in de Participatiewet vastgelegd. Artikel 47 van de Participatiewet bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt over hoe cliëntenparticipatie wordt vormgegeven. Fijnder heeft een eigen cliëntenraad die zich specifiek richt op de belangen van de doelgroep van de Participatiewet. De belangen van de medewerkers Wet sociale werkvoorziening worden vanuit een onderdeelcommissie behartigd. In de ontwerpregeling is nu in artikel 22b opgenomen dat het dagelijks bestuur, onverminderd het bepaalde in de verordening op grond van artikel 47 van de Participatiewet, zorgdraagt voor de instelling van een cliëntenraad bestaande uit personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid Participatiewet of hun vertegenwoordigers. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de cliëntenraad van Fijnder zijn grondslag vindt in de ontwerpregeling. De cliëntenraad zal worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid in het kader van de Participatiewet.

Evaluatie
In artikel 11a van de gewijzigde Wgr is vastgelegd dat een GR bepalingen bevat omtrent de evaluatie van de regeling. Er kan worden gekozen om de gemeenschappelijke regeling niet te evalueren, maar dan moet dat op basis van een bewuste keuze waarmee de gemeenteraden instemmen.
In de ontwerpregeling is artikel 40 opgenomen dat het algemeen bestuur kan besluiten om de regeling te evalueren. Het algemeen bestuur bepaalt de inhoud en omvang van de evaluatie.

Het kan zijn dat u als raad de mogelijkheid wil hebben om het algemeen bestuur op te dragen om de regeling te evalueren. Als dat het geval is, kunt u dit in een zienswijze op de ontwerpregeling kenbaar maken. Als de drie raden instemmen met de evaluatie is het Algemeen Bestuur verplicht om de evaluatie uit te voeren.

Actieve informatieplicht
In artikel 17 lid 2 en 3 van de gewijzigde Wgr is de passieve informatieplicht uitgebreid met een actieve informatieplicht van bestuur aan de raden. In dat kader is het bestuur (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter) verplicht om de gemeenteraden actief te informeren, zodat de raden hun taken goed kunnen oppakken. Het gaat hier om een rechtstreekse informatieplicht, dus niet door tussenkomst van de colleges. Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van verschillende informatiecategorieën door alle bestuursorganen. Deze verplichting treedt gefaseerd in werking (per informatiecategorie) omdat organisaties tijd nodig hebben de openbaarmaking van de verschillende categorieën voor te bereiden en in te richten. De actieve informatieplicht is in de ontwerpregeling tot uitdrukking gebracht in artikel 23 lid 5, artikel 24 lid 4 en artikel 25 lid 2.

Gemeenschappelijke raadscommissie
In de ontwerpregeling is in artikel 22a een bepaling opgenomen gelijkluidend aan artikel 24a Wgr. Dit artikel biedt de mogelijkheid om een gemeenschappelijke raadscommissie in te stellen. Dat gebeurt op voorstel van de gezamenlijke gemeenteraden en dient te geschieden door het algemeen bestuur. De commissie kan advies geven over onderwerpen, die geagendeerd worden bij het algemeen bestuur. De instelling van een raadsadviescommissie geschiedt door het algemeen bestuur op verzoek van de betrokken gemeenteraden. Alle raden moeten instemmen met de instelling van de raadsadviescommissie. Dus unaniem. Het algemeen bestuur is vervolgens verplicht tot instelling over te gaan. Het kiezen van de leden van de commissie is dan weer aan de raden, waarbij een raad er ook voor kan kiezen niet actief te participeren (art. 24a lid 3 Wgr). Alleen raadsleden kunnen lid zijn (art. 24a lid 3 en 4 Wgr).

Data planning- en control-cyclus (artikel 34 lid 2, artikel 34b en artikel 35 lid 1 Wgr
In artikelen 34, tweede lid, 34b en 35, eerste en vierde lid van de gewijzigde Wgr zijn de termijnen aangepast voor indiening van de algemene financiële en beleidsmatige kaders (kadernota), ontwerpbegroting en begroting. De in de Wgr gewijzigde data zijn in de regeling verwerkt en het proces ten aanzien van de planning- en controlcyclus is opnieuw uitgelijnd. Fijnder werkt inmiddels al conform de in de Wgr genoemde termijnen. Deze termijnen zijn ook al opgenomen in de Financiële verordening van Fijnder.

De Ontwerp GR Fijnder is aangepast aan de actualiteit.
Naast de aanpassing van de inleidende tekst en de vervanging van de term ‘dienst’ door de naam Fijnder is artikel 4 eerste lid sub g aangepast in verband met de noodzakelijke mandaatverlening aan het ROZ. Dit vanwege het verzorgen van een uitgifte van de verklaring Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) .

De Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Fijnder geeft volgens ons geen aanleiding u te adviseren een zienswijze in te brengen.

Financiële aspecten/risico’s
--

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd, waardoor de huidige Gemeenschappelijke regeling Fijnder uiterlijk per 1 juli 2024 aangepast moet zijn.

Aspecten van duurzaamheid
--

Communicatie/betrokkenenparagraaf
--

Vervolgprocedure/evaluatie
De gemeenteraden hebben tot 7 december 2023 de gelegenheid om een zienswijze in te brengen op de Ontwerp GR Fijnder. Het dagelijks bestuur bespreekt en beoordeelt vervolgens de eventuele zienswijze(n) en doet een voorstel aan het algemeen bestuur over de definitieve GR Fijnder. Deze wordt vervolgens aan de colleges voorgelegd ter vaststelling. In deze tweede ronde besluit u als raad of er toestemming wordt verleend aan het college om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen. Het is de bedoeling dat de gewijzigde GR Fijnder tijdig wordt vastgesteld, zodat deze uiterlijk per 1 juli 2024 van kracht wordt. De publicatie van de regeling wordt gedaan door gemeente Berkelland.

Winterswijk, 7 november 2023

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de loco-secretaris, de burgemeester,

M. Keur B.J.J. Bengevoord